

hjem igjen. Og jeg spørger: Kunne vi nu sige til den jordløse Husmand og Indsiddler, som saaledes har været udkommanderet: „Nu skal Du have saa og saamange Skilling, indtil en halv Dags Løn, fordi Du er mødt.“ Nei, han er bleven berøvet sin Frihed for den Dag, og han maa derfor have hel Dagløn, hvad enten han bestiller Noget eller ikke; ellers gjøre vi Uret. Det gaar saaledes ikke saa let, og derfor undrer det mig dobbelt at høre, at Flertallet bliver beskylt for at experimentere, medens det er Regjeringen og Mindretallet, der experimentere, og Flertallet, der er konserveret.

Det ærede 4de Medlem for 8de Kredes (Bonne) fremstillede igaar Sagen paa den Maade for Thinget, at det nu Bestaaende var noget daarligt. Tøleri, og han ansøgte blandt Andet, at det var saa daarligt, at paa sine Steder var Loven af 30te December 1858 endog endnu ikke bragt til Anvendelse. Men hvorledes det imidlertid kan være en Behovsdelse mod en Lov og mod et Flertal, som holder paa denne Lov, at der findes Kommuner, som efter 13—14 Aars Forløb endnu ikke have faaet i Sinde at forsøge at anvende denne Lov, det forstaar jeg ikke. Saa meget forstaar jeg derimod, at de Kommuner, der kunne lade en Lov ligge hen ubrugt i 13—14 Aar, ogsaa ville lade en ny Lov om samme Forhold ligge ubrugt i 13—14 Aar, og for disse Kommuners Vedkommende vil det altsaa være aldeles ligegyldigt, hvilken Lov der gjælder i Landet; det maa jo være klart. — Det syntes heller ikke, at det nævnte ærede Medlem havde ret meget Kjendskab til de Folk, der søge vore Folkehøjskoler, eller til Folkehøjskolerne i det Hele. Ellers maatte han have vidst, at en stor Del af disse Skoler ere meget godt besøgte, og det af vorne Mandfolk, og at der netop paa dem vil ikke være saa af de Uiberklasser, som afgive udmærkede Arbeidere, ja, endog de allerfortrinligste; fordi det er den Alder, hvori man baade har Lyft og Mod. — Der var ikke saa lidt Mere i det samme ærede Medlems Foredrag, hvorom jeg kunde have havt Lyft til at sige et Par Ord, men han sagde saa Meget, at jeg maa tilstaa, at en hel Del deraf er gaaet mig af

Glemme, og jeg tror ogsaa, at det var Ting, som jeg har truffet frem, klart nok vise, paa hvilket Standpunkt det ærede Medlem og de Kommuner, som han forsvarede, staa.

Indenrigsministeren: Jeg skal naturligvis Intet have imod, at det Offentlige dømmer Flertallet og mig imellem, men jeg er overbevist om, at forinden det Offentlige gjør det, vil det i alt Fald læse Regjeringens Forslag med noget større Opmærksomhed, end det forekommer mig, at den ærede sidste Taler har gjort det. Jeg tror, at hvis han vil læse § 3 gennem, vil han se, at der ikke staar Noget, der kan give ham den allerfjerneste Anledning til at tale om Hanner og Gunner, eller til at opkafe det Spørgsmaal, om ikke Folk, der ere i fast Tjenestestilling, kunne blive fri for at forrette Snekastningsarbejde. De blive ganske vist fri for at gjøre det for deres egen Regning, men det andet Stykke af Paragrafen siger jo netop, at den, i hvis Tjeneste en arbejdsfør Mandsperson mellem 20 og 60 Aar staar, er forpligtet til, — han eller hun, staar der, fordi der ogsaa er Enker, der have Arbejdsfolk — at lade enhver saadan arbejdsfør Mandsperson hyde en Dag i Omgangen. Jeg har Gud ske Lov ikke sagt, at Flertallets Forslag er et Experiment; men jeg benægter ogsaa Nogens Ret til at sige, at Regjeringens eller Mindretallets Forslag ere Experimentier, og jeg benægter ligeledes, at man har Ret til at sige, at der gjøres et Bæsen deraf, som det ikke er værd, for saa vidt man derved sigter til Regjeringens eller Mindretallets Forslag. Der ligger en meget naturlig Grund for Regjeringen til at have optaget dette Snekastningsarbejde ikke blot deri, at der har været ført ikke saa faa Klager derover — det er vel muligt, at naar man nu skal til at forandre det, forstumme disse Klager, og saa klager man over, hvad man nu venter, Noget, der ikke er sjældent i de menneskelige Forhold — men ogsaa deri, at der i det næste Afsnit af Lovforslaget med Udvalgets fulde Samstemning er Spørgsmaal om at hæve det øvrige Pligtarbejde, der hidtil har paahvilet Sognebeboerne; naar dette ske, har man ment, at der ogsaa kunde være Grund til at